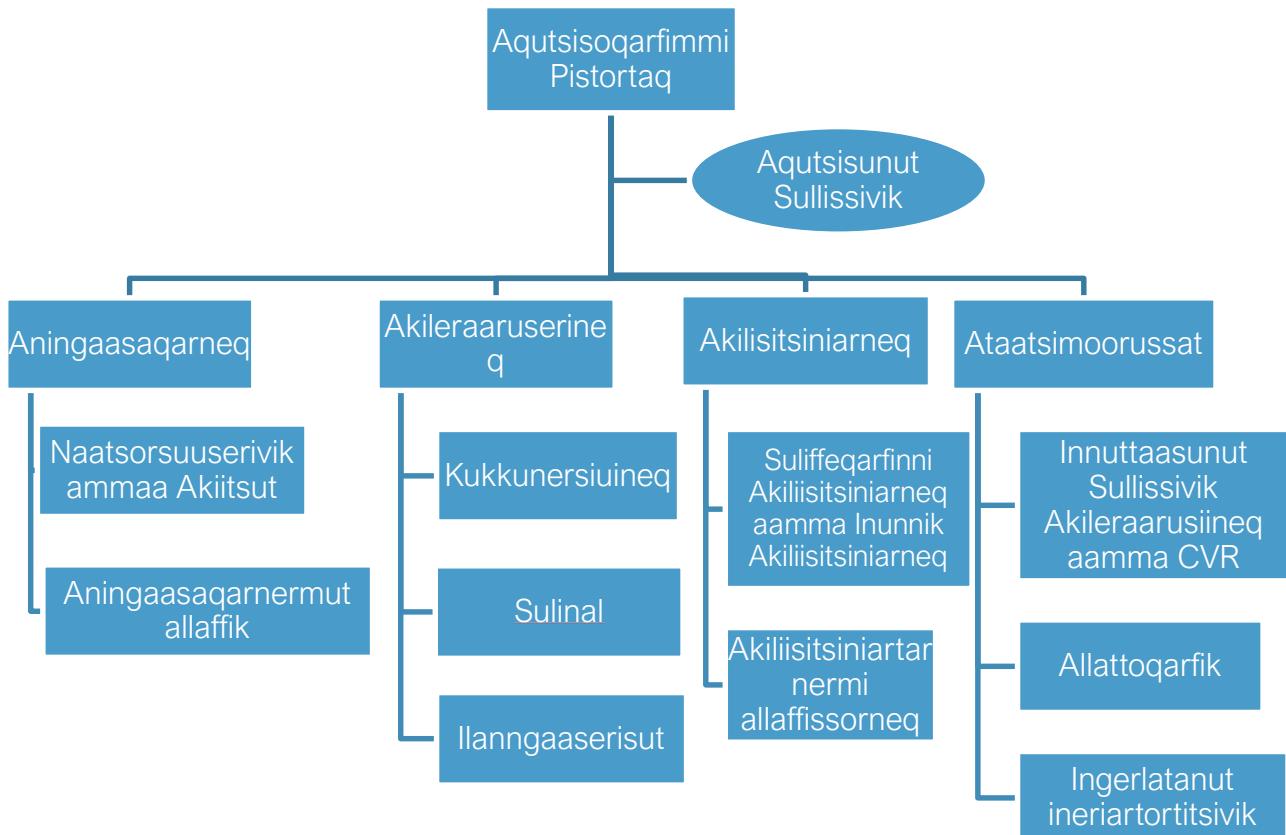

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup aaqqissugaanerata allaaserineqarnera

1. Augosti 2024

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfikup aaqqissuussaanerata ilusaata titartaganngortinnera

1. Nalinginnaasut

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik aaqqissuussaanermigut Aningasaqarnermut Naalakkersuisoqarfikup ataani inisisimavoq.

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfikup akileraartarnermut, akitsuutinut akiliitsiniarnermullu tunngasunik ingerlatsinermi sulianik isumaginnippoq.

Aaqqissugaaneq suliassat aaqqissuussaanerannik ilassuteqarpoq, inerisaanermi suliassat, suliassat arlalinnit ingerlanneqartut aamma suliassat annertunerusut. Tamanna aqutsisoqarfikup iluani avataanilu suliassanut atuuppoq.

Kiisalu aaqqissugaanermut ilisarnaataalluni isumalluutinik arlalinneersunik pisariaqartitsisarneq atuisarnerlu, pingartumik immikkut piginnaasaqarfiusuni suliassanilu annertunerusuni/ulapiffiusuni.

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik pingarnertigut sisamanik immikkoortortaqarluni aaqqissugaavoq:

- Aningasaqarnermut immikkoortortaq
- Akilaruarutit nakkutillinerlu
- Akiliitsiniartarneq
- Suliat ataatsimoorussat

Kiisalu aqutsisoqarfimmi sulisut aqutsisoqarfikup pisortaata ataaniittut.

Aqutsisoqarfimmi pisortap Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmi aqtsinermik isumaginnippoq.

2. Aqutsisoqarfimmi suliassaqarfijt allaaserineri

Aningaasaqarnermut immikkoortortaq

- Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup naatsorsuutai
- Aningaasaqarnikkut aaqqissuussanik il.il. nakkutilliineq ingerlatsinerlu
- Naatsorsuuserinermi suliat
- Akitsuutnik tamanik aqtsineq akiliisitsiniarnerlu, tassunga ilanngullugit eqqussinermi akitsuutit
- Akitsuutit niueqatigiinnerlu pillugit kisitsisiitigut paasissutissat il.il.
- Aningaasanut inatsisisap sularineqarneranut Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfimmut sulissisut.

Akileraarutit nakkutilliinerlu

- Akileraartarnermut tunngasunik tamanik aqtsineq
- Innuttaasunut suliffeqarfinnullu naleqqiullugu nassuaaneq, aalajangiineq, ikuineq ilitsersuinerlu
- Akileraartartut tamat, inuit, namminersorlutik inuussutissarsiortut ingerlatseqatigiiffillu pillugit allaffisorneq, akileraarusiineq kukkunersiuinerlu, tassunga ilanngullugit siumoortumik nalunaarsuineq, nammineq immersuinerit, inaarutaasumik naatsorsuinerit akileraarutinillu naatsorsuinerit
- Akileraarutinut akitsuutinullu aaqqissuussinernik nakkutilliineq ingerlatsinerlu
- Akileraartarnermut akitsuusersuinermillu tamarmiusumik ornigulluni kukkunersiuineq
- Pensioninut tunngasuni akileraartarnermut tunngasunik suliassanik isumaginninneq
- Nunani tamalaani isumaqatigiissutinut il.il. naleqqiullugu piginnaasutut oqartussaaneq
- Nunani tamalaani oqartussanut taakkunanngaannillu paasissutissanik paarlaasseqatigiinneq
- Aningaasanik peqquserluutinik malunnaarsaasarneq pinerliiniarnernillu aningaasalersuisarneq
- Aniasunik nakkutilliinkut sulineq, ilaatigut sulisitsisunik nakkutilliineq, akitsuutnik aalajangersimasunik il.il. nakkutilliinerit
- Sulisitsunut tunngasunik allaffissornikkut suliassat, nassuaatit, akissarsiat allagartaat il.il.
- Soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermut peqataasussaatitaaneq pillugu allaffisorneq, qanoq paasinninnissamik nassuaaneq, aalajangiinerit, ikuunnerit aamma innuttaasunuk suliffeqarfinnillu ilitsersuineq

Ilanngaaserisoqarfik

- Angalasunik tikittunik aallartunillu nakkutilliineq, kiisalu nioqqtissanik eqqussinermi annissinermilu nakkutilliineq
- Nioqqtissanik eqquteeqquaanngitsunik nakkutilliineq, ikiaroornartut ilanngullugit
- Nunap iluani avataanilu suleqatigisanik ilitsersuussineq ajoqersuussinermu
- Akitsuutnik utertitsineq

Akiliisitsiniartarneq

- Pisortat pissarsiassaannik il.il. nuna tamakkerlugu akiliisitsiniarnerit
- Pisortat pissarsiassaannik allaffissornikkut akiliisitsiniarnerit, tassunga ilanngullugit akiliinissamut isumaqatigiissutit, akissarsianit ilanngaassineq il.il.
- Nunani avannarlerni (OECD-milu) akileraarutissanik akiliisitsiniartarnerit
- Danmarkimi pisortanut akiligassanik akiliisitsiniartarneq

- Pisortanut pissarsisussanut allanullu iltsersuineq ikiuinerlu

Suliat ataatsimoorussat

- Aaqqissugaaneq, sulisut, illut/init, peqtit il.il.
- Sulisoqarnikkut aqutsineq politikkilu
- Ataatsimoortumik innuttaasunik sullissivik Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmut saaffiginninnermi ingerlaannartumik naammassineqarsinnaasunik suliassanik isumaginnittooq
- Suleqatigiissitamut allattoqarfik
- Inerisaavik, aqutsisoqarfimmi atortunut pingaarnertigt akisussaaffimmik isumaginnilluni aqutsisoqarfimmut sullissisoq, aqutsisoqarfimmi suliniutinik inerisarneqartunilu suliniutinik aqutsinermik isumaginnittooq, kiisalu aqutsisoqarfimmi sulianik (arlalinnut tunngasunik) ataqtigiissitsinermik qulakkeerisoq. Innuttaasunut sammisunik sulianik pitsanngorsaanermik pingaartumik sammisaqartoq.
- Sulianik ataatsimoorussanik allanik isumaginninneq

Aqutsisoqarfimmi sulineq

- Aqutsinermut atatillugu allaffissorneq siunnersuinerlu, Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfik naalakkersuinikkullu ingerlatsineq
- Aalisakkat akitsuutaat pillugit allaffissorneq akiligassisarnerlu, akileraarutit akitsuutilu pillugit kisitsisitigut naatsorsueqqissaarneq il.il.:
- Suliffeqarfimmi il.il. tamarmi ataqtigiissaarilluni sulineq
- Aqutsisoqarfimmi attaveqaqatigiinnikkut suliniutinik isumaginninneq
- Aqutsisoqarfimmut il.il. allattoqarfimmi sulineq

3. Aqutsineq

Aqutsisoqarfimmi pisortaq pingaarnertigut aqutsinermut akisussaavoq aamma aqutsisoqarfip suliassaqarfiinut tunngasuni apeqqutini inaarutaasumik aalajangiinissamut piginnaatitaalluni.

Akisussaaffik taamaalilluni aqutsinermik, pingaarnersiuinermi ataqtigiissaarinermilu kiisalu avammut atassutinut tunngasuuvooq.

Immikkoorttanut pineqartunut pisortat akisussaasut suliatigut pingaarnertigut akisussaapput aamma ulluinnarni aqutsinermik isumaginnillutik immikkoorttanilu pineqartuni sulinerni aaqqissuusisuullutik aqutsisoqarfimmi pisortamut akisussaallutik.

Pisortaaneqarfimmiippot aqutsisoqarfimmi pisortaq aamma pisortat akisussaasut kiisalu immikkut suliaqartitaasutut atassuteqartut.

Pisortap tullersortaa aqutsisoqarfimmi pisortap najuutinngineranik pisussaaffeqarpoq.

Pisortaaneqarfip pingaarnertut suliassai tassapaput pingaarnersiuineq, ataqtigiissaarineq kiisalu tamani isumalluutik iluaquteqarneq.

4. Ataatsimiinnerit

Aqutsisut ataatsimiinneri

Pisortaaneqarfik marlunngornerit tamaasa pisortanik ataatsimiisitsisarpoq.

Immikkoortortani allaffinnilu ataatsimiinnerit

Immikkoortortat allaffiillu tamarmik aalajangersimasumik ataatsimiittarput, ilaatigut aqutsisut ataatsimiinnerinit paasissutissat ingerlateqqinnejarlutik, kisianni aamma suliassanik, pilersaarusrusiornermut, ataqatigiissaarinermut il.il. atorneqartarlutik.

Ataqatigiissaarisussanik pilersitsisoqarsimavoq, tassaasut aqutsisutut sulisut aqtsisoqarfimmi suliniutinik, suliassanik il.il. ingerlaavartumik ataqatigiissaarisusuusut.

Isumannaallisaanermut suleqatigiinnermullu ataatsimiititaliap ataatsimiinneri

Isumannaallisaanermut suleqatigiinnermullu ataatsimiititaliaq (LSSU) qaammammut ataasiarluni ataatsimiittarpoq - qaammammi pingasunngorneq siulleq nal. 10.00. Isumannaallisaanermut suleqatigiinnermullu ataatsimiititaliami peqataasarpot aqutsisunut sinniisut sisamat sulisunullu sinniisut sisamat.

Taakku saniatigut aqtsisoqarfimmi pisortaq imaluunniit immikkoortortani pisortat sivikitsumik piffissaliillutik sulianut annertuumik pingaaruteqartunut il.il. ataatsimiinnissamut sulisut ilaannik tamanilluunniit aggersaasinnaallutik.

5. Suliassat takorluukkallu

Suliassat

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfip Inatsisartut Naalakkersuisullu sinnerlugit akileraarutinut, akitsuutinut akiliisitsiniaanermullu tunngasut aqutarai, taamaalillunilu inatsisitigut isumannaatsuuunissaq pingaartillugu ingerlatsinissamik qulakkeerinnilluni.

Takorluukkat

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik nuna tamakkerlugu suliffeqarfiusaaq piginnaasaqartoq naammassisqaqluuartorlu, akileraarutinik, akitsuutinik akiliisitsiniaanermillu eqqortumik aqutsinermik inuaqatigiinnut qulakkeerinnittooq.

Innuttaasunik, atuisunik suliffeqarfinnillu sutigut tamatigut atassuteqarneq ataqqinnittumik ingerlanneqassaaq.

Aqutsisoqarfik suliffeqarfiusaaq sulisunik piginnaasaqartunik kiffartuussinissamillu sammisunik ineriartortitsinermi siuttusoq.

6. Sullissinissamut periusissiaq (naalisagaq)

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik innuttaasunik suliffeqarfinnillu pitsaasumik sullissinissamut aallussivoq.

Sullissinerup nammineq inissisimanermut naapertuunneranik aamma suliassap naammassineqarnissaanik samminnittoqarneranik innuttaasoq misigisaqassaaq. Pisariaqartumik ikiorneqarnerit ilitsersuunneqarnerillu sulisut anguniassavaat, taamaalilluni ilinnut Akileraartarnermullu Aqutsisoqarfimmut ajornannginnerulluni pisariillunilu.

Innuttaasut suliffeqarfittullu sulisunit tunniussimasunit akisussaassusermillu pingaartitsisumik suliatigut eqqortumillu sullinneqarnissat naatsorsuutigisinnaavat. Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup tamatigut innuttaasut suliffeqarfiullu inissisimanera pisariaqartitaallu aallaavigisassavaa. Digitalikkut namminerlu takkunikkut - uatsinnut saaffiginnikkuit pitsaasumik kinguneqarluartumillu kiffartuussinissaq Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup tamatigut anguniarpaa.

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik sullissineq pillugu tallimanik naleraqarluni sulivoq:

- Pissarsiarineqarsinnaaneri
- Piumassuseqarluuarneq
- Sunniuteqarluassaaq
- Takutinnissaminut ajukkunnannngitsoq
- Ataqqepeqatigiinneq

6. Ukiuumoortumik nalunaarut

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik aqutsisoqarfiup suliassaqarfii pillugit ukiukkaartumik ukiumut nalunaarummik saqqummiussisarpoq. Ukiumut nalunaarusiaq aqutsisoqarfiup nittartagaani www.aka.gl-imi/pissarsiarineqarsinnaavoq.